

Brussell, 15 ta' Mejju 2025
(OR. en)

8876/1/25
REV 1

JEUN 70
EDUC 149
SOC 278

EŻITU TAL-PROCĊEDIMENTI

minn: Segretarjat Ġenerali tal-Kunsill

lil: Delegazzjonijiet

Suġġett: Konkluzjonijiet tal-Kunsill u tar-Rappreżentanti tal-Gvernijiet tal-Istati Membri mlaqqgħin fil-Kunsill dwar komunità ta' żgħażaġħ fl-Ewropa bbażata fuq il-valuri Ewropej għal Ewropa komuni u sikura

Id-delegazzjonijiet isibu meħmuż il-konkluzjonijiet tal-Kunsill imsemmija hawn fuq, approvati mill-Kunsill (Edukazzjoni, Żgħażaġħ, Kultura u Sport) fil-laqgħa tiegħu tat-12 ta' Mejju 2025.

Konkluzjonijiet tal-Kunsill u tar-Rappreżentanti tal-Gvernijiet tal-Istati Membri mlaqqgħin fil-Kunsill dwar komunità ta' zghażaġh fl-Ewropa bbażata fuq il-valuri Ewropej għal Ewropa komuni u sikura

IL-KUNSILL U R-RAPPREŻENTANTI TAL-GVERNIJET TAL-ISTATI MEMBRI
MLAQQGħIN FIL-KUNSILL,

FILWAQT LI JFAKKRU LI:

1. L-Unjoni Ewropea hija mibnija fuq il-valuri komuni¹ tar-rispett għad-dinjità tal-bniedem, il-libertà, id-demokrazija, l-ugwaljanza, l-istat tad-dritt u r-rispett għad-drittijiet tal-bniedem, inkluż id-drittijiet ta' persuni li jagħmlu parti minn minoranzi, li huma prinċipji fundamentali minqaxa fit-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea. Dawn il-valuri Ewropej huma universali u jservu ta' pedament għall-bini ta' soċjetà Ewropea komuni u sikura.
2. Il-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea, li tafferma d-drittijiet u l-libertajiet tal-individwi kollha, inkluż iż-zghażaġh, tipprovdi qafas sod għad-dinjità, l-ugwaljanza, il-partecipazzjoni u l-protezzjoni. Dawn l-istrumenti jiggwidaw l-isforzi biex jinholoq ambjent sikur u inklużiv għaż-zghażaġh kollha fl-Ewropa, filwaqt li jrawmu l-iżvilupp u l-involviment tagħhom fis-soċjetà.²

¹ L-Artikolu 2 tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea.

² Il-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea (2012/C 326/02), ĠU C 326, 26.10.2012, p. 391–407.

3. Il-Pilastru Ewropew tad-Drittijiet Soċjali jirrikonoxxi d-drittijiet taż-żgħażaġh li jaċċessaw l-
edukazzjoni u t-taħriġ, l-opportunitajiet indaqs u l-protezzjoni kontra d-diskriminazzjoni,
filwaqt li jappoġġa l-holqien ta' komunitajiet inklużivi u reżiljenti li fihom iż-żgħażaġh ikunu
involuti b'mod attiv, u jkunu ekonomikament u soċjalment sikuri.³ F'dan ir-rigward, il-
konklużjonijiet tal-Kunsill dwar il-kontribut tal-edukazzjoni u t-taħriġ għat-tishiħ tal-valuri
komuni Ewropej u ċ-ċittadinanza demokratika⁴ stiednu lill-Istati Membri jinkorporaw interess
permanenti li tinghata attenzjoni għall-ugwaljanza u d-diversità fil-kuntest speċifiku tat-
taġħlim tal-valuri komuni Ewropej u ċ-ċittadinanza demokratika.
4. L-Istrateġija tal-UE għaż-Żgħażaġh 2019-2027⁵ inkludiet 11-il għan Ewropew dwar iż-
żgħażaġh li jenfasizzaw ir-rwol ċentrali taż-żgħażaġh fil-bini ta' Ewropa komuni u sikura.
Permezz tat-tliet pilastri ewlenin tagħha - Involviment, Konnessjoni, Għoti tas-Setgħa -
tenfasizza l-importanza ta' parteċipazzjoni sinifikattiva, it-trawwim ta' fehim reċiproku u t-
taġħmir taż-żgħażaġh fl-Ewropa bil-kompetenzi u l-opportunitajiet meħtieġa biex
jikkontribwixxu b'mod attiv għal soċjetà reżiljenti u inklużiva.⁶ L-Istrateġija tal-UE għaż-
Żgħażaġh tipprevedi qafas għall-involviment attiv, l-awtonomija u l-inklużjoni taż-żgħażaġh,
filwaqt li trawwem sens ta' responsabbiltà kondiviza lejn identità Ewropea komuni.

³ Il-Pilastru Ewropew tad-Drittijiet Soċjali, Kapitolu I: Opportunitajiet u aċċess indaqs għas-
suq tax-xogħol, ipproklammat mill-Parlament Ewropew, il-Kunsill u l-Kummissjoni fis-17 ta'
Novembru 2017 (2017/C 428/09), ĠU C 428, 13.12.2017, p. 10–15.

⁴ Konklużjonijiet tal-Kunsill dwar il-kontribut tal-edukazzjoni u t-taħriġ għat-tishiħ tal-valuri
komuni Ewropej u ċ-ċittadinanza demokratika, ĠU C, C/2023/1419, 1.12.2023, ELI:
<http://data.europa.eu/eli/C/2023/1419/oj>.

⁵ Ir-Risoluzzjoni tal-Kunsill tal-Unjoni Ewropea u tar-Rappreżentanti tal-Gvernijiet tal-Istati
Membri mlaqqgħin fil-Kunsill dwar qafas għal kooperazzjoni tal-UE fil-qasam taż-
żgħażaġh: L-Istrateġija tal-Unjoni Ewropea għaż-Żgħażaġh 2019-2027, ĠU C 456,
18.12.2018, p. 1–22.

⁶ L-Istrateġija tal-UE għaż-Żgħażaġh 2019–2027.

5. L-involvement attiv taż-żgħażaġh fil-proċessi tat-teħid tad-deċiżjonijiet fil-livell lokali, reġjonali, nazzjonali u dak Ewropew huwa essenzjali biex jitrawwem sens ta' sjienda u responsabbiltà għall-preżent u għall-futur tal-Unjoni Ewropea. Mekkanizmi strutturati għall-parteciċipazzjoni taż-żgħażaġh, bħad-Djalogu tal-UE maż-Żgħażaġh, jipprovdu pjattaforma għal parteciċipazzjoni sinifikattiva, li tippermetti liż-żgħażaġh jesprimu l-perspettivi tagħhom, ikollhom impatt fuq l-iżvilupp tal-politika u jikkontribwixxu għat-tiswir ta' Ewropa komuni u sikura.⁷
6. Iż-żgħażaġh, bħala agenti tal-bidla u bħala partijiet ikkonċernati ewlenin fit-tiswir tal-futur tal-Ewropa, għandhom jingħataw is-setgħa u jkunu jistgħu minn età bikrija jifhmu l-prinċipji, il-valuri u l-funzjonament tal-UE, f'konformità mal-Għan dwar iż-Żgħażaġh #1⁸ u jikkontribwixxu b'mod attiv għall-proċessi demokratiċi, is-soċjetà ċivili u l-inklużjoni soċjali tal-Unjoni Ewropea f'konformità mal-Għan dwar iż-Żgħażaġh #9⁹.
7. Il-ġlieda kontra d-diżinformazzjoni u l-miżinformazzjoni u l-għoti ta' informazzjoni affidabbli huma essenzjali għas-salvagwardja tal-proċessi demokratiċi u għall-protezzjoni taż-żgħażaġh mill-manipulazzjoni. Permezz tat-tiswiħ tas-sensibilizzazzjoni dwar iċ-ċibersigurtà, u t-trawwim tal-litteriżmu diġitali u medjatiku kif ukoll ta' kultura ta' viġilanza fost iż-żgħażaġh, huma jkollhom is-setgħa li jirrikonoxxu u jtaffu t-theddid diġitali, u b'hekk jiġi promoss ambjent diġitali sikur u reżiljenti.¹⁰

⁷ Il-Konklużjonijiet tal-Kunsill u tar-rappreżentanti tal-Gvernijiet tal-Istati Membri, imlaqqgħin fi hdan il-Kunsill dwar id-dimensjoni soċjali ta' Ewropa sostenibbli għaž-żgħażaġh (2023/C 185/06), ĠU C 185, 26.5.2023, p. 21–28.

⁸ L-Istrateġija tal-UE għaž-Żgħażaġh 2019–2027, l-Għan dwar iż-Żgħażaġh Nru 1, Konnessjoni bejn l-UE u ż-żgħażaġh.

⁹ L-Istrateġija tal-UE għaž-Żgħażaġh 2019–2027, l-Għan dwar iż-Żgħażaġh Nru 9, Spazju u Parteciċipazzjoni għal Kulhadd.

¹⁰ Il-Pjan ta' azzjoni għad-demokrazija Ewropea; Il-Pjan ta' Azzjoni dwar l-Edukazzjoni Diġitali 2021-2027, COM(2020) 624 final, SWD(2020) 209 final; Il-Konklużjonijiet tal-Kunsill dwar il-litteriżmu fil-media f'dinja dejjem tinbidel, ĠU C 193, 9.6.2020, p. 23–28.

8. Hemm bżonn li tingħata prijorità f'kull livell lill-isfidi dejjem jikbru li qed jiffaċċaw iż-żgħażaġh rigward is-saħħa, inkluż dawk relatati mas-saħħa u l-benesseri mentali, aggravati mill-konsegwenzi tat-tifqigħa tal-COVID-19, u minn bidliet u pressjonijiet soċjetali oħra kemm offline kif ukoll online. L-appoġġ għar-reżiljenza mentali taż-żgħażaġh huwa essenzjali mhux biss għall-iżvilupp personali tagħhom, iżda wkoll għat-trawwim ta' soċjetà Ewropea sikura u inklużiva fejn jistgħu jirnexxu bħala parteċipanti attivi fil-proċessi demokratiċi u soċjali kif ukoll fil-ħajja professjonali tagħhom.¹¹
9. Iż-żgħażaġh madwar l-Ewropa jiffaċċaw sfidi marbuta mill-qrib mal-valuri Ewropej, inkluż tħassib dwar l-istat tad-dritt, it-tnaqqis tal-ispazji ċiviċi u t-treddid dejjem akbar għall-partiċipazzjoni demokratika. Filwaqt li dawn il-kwistjonijiet, flimkien ma' sfidi dinjija urġenti bħat-tibdil fil-klima, it-trasformazzjoni demografika, it-trasformazzjoni diġitali u dik ekoloġika, id-diżinformazzjoni, it-tensjonijiet politiċi internazzjonali u l-kunflitti armati jaggravaw l-inugwaljanzi u joħolqu ostakli li jipprevjenu lil xi żgħażaġh milli jinvolvu ruħhom fi proċessi soċjetali u demokratiċi, dawn iservu wkoll bħala katalizzatur għal oħrajn biex jippartiċipaw b' mod attiv f' dibattiti u azzjonijiet demokratiċi f' oqsma bħad-drittijiet tal-bniedem, is-saħħa mentali, il-ġustizzja intergenerazzjonali, il-ġustizzja klimatika u t-tibdil fis-soċjetà.¹²
10. Diversi programmi u inizjattivi tal-UE, bħall-Erasmus+, il-Korp Ewropew ta' Solidarjetà, il-programm dwar iċ-Ċittadini, l-Ugwaljanza, id-Drittijiet u l-Valuri, il-Fond Soċjali Ewropew Plus inkluż, fejn applikabbli, l-inizjattiva "Aspira, Tgħallem, Aħkem, Ikseb" (ALMA), DiscoverEU, il-Garanzija għaż-Żgħażaġh, id-Djalogu tal-UE maż-Żgħażaġh u s-Sena Ewropea taż-Żgħażaġh 2022 urew li kienu ta' suċċess, fejn rilevanti, fit-tiżni tal-partiċipazzjoni taż-żgħażaġh, fl-iżvilupp tal-kompetenza, fil-mobbiltà soċjali u fil-promozzjoni tal-valuri Ewropej lil hinn mill-fruntieri.

¹¹ Kummissjoni Ewropea / EACEA / Wiki taż-Żgħażaġh, 2022. *The impact of the COVID-19 pandemic on the mental health of young people. Policy responses in European countries. Rapport tal-Wiki taż-Żgħażaġh*. Lussemburgu: l-Uffiċċju tal-Pubblikazzjonijiet tal-Unjoni Ewropea; Ewrobarometru Flash 545 - Żgħażaġh u Demokrazija, Mejju 2024.

¹² Ewrobarometru Flash 545 - Żgħażaġh u Demokrazija, Mejju 2024.

FILWAQT LI JIRRIKONOXXU LI:

11. Il-bini ta' komunità b'saħħitha ta' żgħażaġh fl-Ewropa huwa kruċjali biex jiġu indirizzati l-isfidi li jiffaccaw iż-żgħażaġh, inkluż sentimenti ta' skonnessjoni u dizappunt fl-istituzzjonijiet tal-UE. Sfidi bħall-problemi tas-saħħa mentali, iż-żieda fl-inugwaljanza u l-perċezzjoni ta' inklużjoni anqas milli mistħoqqa fil-proċess tat-teħid tad-deċiżjonijiet tal-UE biex xi żgħażaġh iħossu li ma għandhomx jafdaw l-istituzzjonijiet.¹³
12. Filwaqt li huwa inkoraġġanti li ż-żgħażaġh għad għandhom sens qawwi ta' identità Ewropea, il-fiduċja fl-istituzzjonijiet Ewropej qed tonqos, kif qed tonqos ukoll l-intenzjoni fost iż-żgħażaġh li jipparteċipaw fl-elezzjonijiet Ewropej. Sabiex terġa' tinbena din il-fiduċja, għandha ssir enfasi akbar fuq politiki inklużivi, filwaqt li jiġi żgurat li dawn il-politiki jirrispondu għall-ħtiġijiet u t-tħassib speċifiċi taż-żgħażaġh, l-edukazzjoni ċivika, il-kooperazzjoni intergenerazzjonali, il-promozzjoni tal-valuri komuni u t-trawwim tal-involvement attiv taż-żgħażaġh fid-demokrazija u s-socjetà ċivili, u l-iżgurar tal-aċċess għal sorsi affidabbli ta' informazzjoni.¹⁴
13. L-involvement taż-żgħażaġh fl-Ewropa fl-indirizzar ta' dawn il-kwistjonijiet permezz ta' parteċipazzjoni sinifikattiva fil-proċessi tat-teħid tad-deċiżjonijiet ser jiżgura li l-Ewropa tibqa' reġjun sikur u sostenibbli għall-ġenerazzjonijiet futuri.
14. Is-settur taż-żgħażaġh jista' jaqdi rwol kruċjali f'approċċ integrat u transsettorjali biex tiġi identifikata u pprevenuta r-radikalizzazzjoni vjolenti taż-żgħażaġh kontra l-valuri Ewropej, u biex tittieħed azzjoni dwarha.

¹³ Ewrobarometru Flash 545 - Żgħażaġh u Demokrazija, Mejju 2024.

¹⁴ "Young Citizens' Views and Engagement in a Changing Europe", IEA International Civic and Citizenship Education Study 2022 European Report, Springer, 2022.

15. Id-djalogu mat-tfal u ż-żgħażaġħ permezz ta' mekkaniżmi partecipattivi bhall-Pjattaforma tal-UE għall-Partecipazzjoni tat-Tfal u d-Djalogu tal-UE maż-Żgħażaġħ, rispettivament, juri l-importanza li jinholqu spazji inkluzivi u sikuri fejn ikunu jistgħu jesprimu l-fehmiet tagħhom u jippartecipaw b'mod sinifikanti fit-tfassil tal-preżent u tal-futur tal-Ewropa.¹⁵ Fl-istess hin, huwa daqstant importanti li jitqiesu l-opinjoniżet taż-żgħażaġħ fit-tfassil tal-politika.

FILWAQT LI JQISU LI:

16. Id-dinja tal-lum qed tiffaċċa theddid ġdid u li qed jevolvi għad-demokrazija u l-istat tad-dritt, il-kriżi ambjentali u klimatika dinjija, it-theddid għas-saħħa pubblika, il-kampanji ta' dizinformazzjoni, il-gwerra militari mhux ġustifikata ta' aggressjoni tar-Russja kontra l-Ukrajna, il-kunflitt li għaddej fil-Lvant Nofsani u kunflitti oħra madwar id-dinja. Dawn il-kriżijiet irriżultaw f'nuqqas ta' enerġija, inflazzjoni, instabbiltà ekonomika u soċjali, inugwaljanza u migrazzjoni tal-massa, filwaqt li xprunaw ukoll it-tfittxija għal soluzzjonijiet innovattivi biex jittaffew l-impatti tagħhom. L-isfidi introduċew kumplessitajiet addizzjonali iżda fl-istess hin holqu opportunitajiet biex titrawwem l-innovazzjoni u jiġu indirizzati kwistjonijiet soċjetali u ambjentali urgenti.
17. Fl-istess hin, it-trasformazzjoni diġitali u t-tranzizzjoni ekoloġika tal-Ewropa li qed jaċċelleraw ġabu magħhom kemm sfidi kif ukoll opportunitajiet. Filwaqt li jista' jkun li dawn il-fenomini qed jaggravaw l-inugwaljanzi u l-polarizzazzjoni tas-soċjetà u jista' jkollhom impatt negattiv fuq is-saħħa, inkluz is-saħħa mentali, b'effett partikolari fuq iż-żgħażaġħ, huma xprunaw ukoll l-innovazzjoni, holqu opportunitajiet ġodda għall-edukazzjoni, it-taħriġ u l-impjiegi, u saħħew il-konnettività. L-indirizzar ta' dawn l-opportunitajiet u l-isfidi jeħtieġ sforzi sostnuti biex titrawwem l-inkluzività, tiġi promossa l-ekwità intergenerazzjonali u jiġi sfruttat il-potenzjal taż-żgħażaġħ fl-Ewropa biex jikkontribwixxu għal Ewropa aktar sikura, aktar ekwa u aktar sostenibbli.¹⁶

¹⁵ Lundy, L. (2007). *'Voice' is not enough: conceptualising Article 12 of the United Nations Convention on the Rights of the Child*. British Educational Research Journal, 33(6), 927-942. Il-Mudell Lundy, approvat fl-inizjattivi tal-Kummissjoni Ewropea, jenfasizza erba' elementi—l-ispazju, il-lehen, l-udjenza u l-influenza—bħala essenzjali għall-partecipazzjoni sinifikattiva taż-żgħażaġħ fit-tfassil tal-politiki u d-deċiżjonijiet li jaffettwaw l-hom haġjithom.

¹⁶ Ir-rapport tal-Kummissjoni Ewropea: l-Indiċi tal-Ekonomija u s-Socjetà Diġitali (DESI), 2022.

18. Il-kollaborazzjoni fost l-Istati Membri hija meħtieġa biex jissahħu u jiġu integrati l-perspettivi taż-żgħażaġh fil-politiki bl-għan li jiġi żgurat li dawn il-politiki jirrispondu għar-realtajiet differenti taż-żgħażaġh tal-Ewropa, inkluż dawk b'inqas opportunitajiet u dawk f'riskju ta' esklużjoni.
19. It-tisħih tal-attivitajiet eżistenti li jappoġġaw l-involvement attiv taż-żgħażaġh u jagħtuhom is-setgħa u r-reziljenza huwa essenzjali biex jiġu indirizzati l-isfidi multidimensjonali li jiffaċċaw iż-żgħażaġh fl-Ewropa llum. Dan jista' jinkludi l-promozzjoni tal-iżvilupp ta' kompetenzi personali u soċjali fl-ambjenti kollha u tul il-ħajja¹⁷, it-titjib tal-aċċess għal edukazzjoni u taħriġ ta' kwalità u inklużivi adattati għad-domandi tas-suq tax-xogħol fil-futur u l-indirizzar tad-diskrepanza fil-ħiliet u n-nuqqas taġħhom, it-tagħlim mhux formali u informali, it-titjib tal-litteriżmu diġitali u medjatiku, l-iżvilupp ta' opportunitajiet inklużivi għall-parteciġpazzjoni ċivika u demokratika, fost l-oħrajn billi jingħataw opportunitajiet ta' ħidma fost iż-żgħażaġh u ta' volontarjat¹⁸, u l-iżvilupp ulterjuri ta' sistemi ta' appoġġ għas-saħħa mentali¹⁹. It-tisħih ta' dawn l-attivitajiet ser jgħin biex tinbena komunità Ewropea komuni, sikura u impenjata, fejn iż-żgħażaġh għandhom l-għodda biex jiżviluppaw il-potenzjal sħih taġħhom u jistgħu jikkontribwixxu b'mod attiv għal futur sostenibbli u koeżiv.

¹⁷ Il-Konklużjonijiet tal-Kunsill u tar-rappreżentanti tal-gvernijiet tal-Istati Membri, imlaqqgħin fil-Kunsill, dwar l-aġendi tal-politika Ewropej u internazzjonali dwar it-tfal, iż-żgħażaġh u d-drittijiet tat-tfal, ĠU C, C/2024/3528, 4.6.2024, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/C/2024/3528/oj>.

¹⁸ Ir-Rakkomandazzjoni tal-Kunsill tal-20 ta' Novembru 2008 dwar il-mobilità ta' voluntiera żgħażaġh fl-Unjoni Ewropea, ĠU C 319, 13.12.2008, p. 8–10.

¹⁹ Konklużjonijiet tal-Kunsill u tar-Rappreżentanti tal-Gvernijiet tal-Istati Membri dwar approċċ komprensiv għas-saħħa mentali taż-żgħażaġh fl-Unjoni Ewropea, ĠU C, C/2023/1337, 30.11.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2023/1337/oj>.

20. Fil-Konferenza tal-UE dwar iż-Żgħażaġh f' Lublin fit-2-5 ta' Marzu 2025, iż-żgħażaġh ipproponew ir-rakkomandazzjonijiet li ġejjin:

1. Iż-żgħażaġh saħqu fuq il-htieġa li ż-żgħażaġh jittamaw aktar f'futur demokratiku u sikur billi tiżdied il-fiduċja tagħhom fl-istituzzjonijiet demokratiċi fil-livelli kollha, u jiżdiedu wkoll ir-reziljenza tagħhom u l-kontribut li jagħtu għall-konsolidazzjoni tal-paċi, biex jiġu evitati d-demotivazzjoni, id-diżimpenn u l-aljenazzjoni mill-politika. Dan jista' jinkiseb billi:
 - a) Tigi ddikjarata sena Ewropea tar-reziljenza u jiżdied il-finanzjament tal-UE fit-tul u faċilment aċċessibbli għall-proġetti tar-reziljenza taż-żgħażaġh u għat-thejjja għall-krizijiet;
 - b) Jissahhaħ l-involviment taż-żgħażaġh fit-teħid tad-deċiżjonijiet permezz ta' miżuri bħal inizzjattivi ta' Ċittadinanza Ewropea mmexxija miż-żgħażaġh, Verifika taż-żgħażaġh fil-livell nazzjonali u Ewropew u d-Djalogu tal-UE maż-Żgħażaġh. Dawn għandhom jinkorporaw proċessi trasparenti li jsegwu l-implimentazzjoni tal-proposti politiċi, kif ukoll shubijiet ma' organizzazzjonijiet taż-żgħażaġh dwar il-komunikazzjoni u l-ħidma biex tintlaħaq firxa varjata ta' żgħażaġh u jagħmluha aktar possibbli għall-mexxejja żgħażaġh li jnaqqsu d-distakk bejn iż-żgħażaġh u dawk li jfasslu l-politika tal-UE;
 - c) Jiġu mħegġa kandidati żgħażaġh fl-elezzjonijiet permezz ta' miżuri bħal kwoti, traineeships politiċi, tnaqqis fl-età tal-eligibbiltà, u li ż-żgħażaġh jingħataw ċans reali li jiġu eletti;
 - d) Tigi introdotta l-edukazzjoni ċivika bħala suġġett obligatorju fl-edukazzjoni formali, b'kurrikulu komprensiv, imwassal u maħluq f'kooperazzjoni ma' organizzazzjonijiet mhux governattivi. Dan għandu jrawwem ir-responsabbiltà ċivika, jippromovi l-valuri Ewropej, is-soċjetà ċivili, il-ħsieb kritiku, il-partecipazzjoni demokratika, u r-rwol tal-istituzzjonijiet demokratiċi.

2. Id-diżinformazzjoni u l-miżinformazzjoni jheddu l-valuri demokratiċi, inaqqsu l-fiduċja fl-istituzzjonijiet u joħolqu l-polarizzazzjoni. Dan iwassal għal xettiċizmu, diżimpenn, u problemi ta' saħħa mentali fost iż-żgħażaġħ kif ukoll nuqqas ta' kapacità li jagħmlu għażliet infurmati. It-tiżiħ tar-reziljenza taż-żgħażaġħ fl-ambjent diġitali u l-protezzjoni ulterjuri tal-valuri demokratiċi li l-UE hija bbażata fuqhom, jistgħu jinkisbu billi:
- a) jitfasslu, flimkien maż-żgħażaġħ, oqfsa ta' taġħlim diġitali (formali, mhux formali, informali) f'oqfsa bħall-fehim tal-algoritmi, il-litteriżmu medjatiku, iċ-ċibersigurtà, il-verifika tal-fatti, l-impronti diġitali, il-ġestjoni tal-informazzjoni, il-ħsieb kritiku, il-media etika u l-użu tal-IA;
 - b) jiġu implimentati proċessi trasparenti ta' verifika u ta' rfiġħ tar-responsabbiltà għall-media soċjali, bħat-tikkettar tal-kwalità tal-media biex tiġi mħeġġa mgħiba diġitali responsabbli;
 - c) jiġu appoġġati n-negozji anke dawk godda mmexxija miż-żgħażaġħ fil-qasam tal-media soċjali u l-IA.

GHALDAQSTANT, JISTIENDNU LILL-ISTATI MEMBRI, FIL-LIVELLI ADATTI:

21. Isahħu l-edukazzjoni u t-taħriġ dwar iċ-ċittadinanza demokratika, il-litteriżmu diġitali u medjatiku, fejn applikabbli, permezz tat-taġħlim formali, mhux formali u informali li jgħammar liż-żgħażaġħ bl-għarfien, il-ħiliet u l-attitudnijiet li jeħtieġu biex jinvolvu ruħhom b'mod effettiv u responsabbli fis-soċjetà u biex jużaw teknoloġiji u innovazzjonijiet godda. Dawn l-inizjattivi għandhom iqisu l-ħtiġijiet differenti taż-żgħażaġħ, inkluż dawk b'inqas opportunitajiet u f'sitwazzjonijiet vulnerabbli, u jipromwovu l-fehim tal-valuri u l-proċessi demokratiċi, il-parteciċipazzjoni attiva fil-komunità ċivika u Ewropea u l-iżvilupp tal-ħsieb kritiku, flimkien mal-litteriżmu diġitali u medjatiku kemm biex jiġu indirizzati l-isfidi tas-soċjetà kif ukoll biex jitrawmu komunitajiet inklużivi u reziljenti.

22. Jenfasizzaw ir-rwol tal-ħidma fost iż-żgħażaġh bħala mutur tal-valuri Ewropej, l-iżvilupp tal-kompetenzi u l-parteċipazzjoni sinifikattiva taż-żgħażaġh. Il-ħidma fost iż-żgħażaġh fid-diversità tagħha tuża diversi metodi biex tikkontribwixxi għal soċjetà aktar koeżiva.
23. Ikomplu jippromwovu l-parteċipazzjoni attiva taż-żgħażaġh fil-proċessi demokratiċi, li tgħin biex tinholoq demokrazija aktar inklużiva li tirrappreżenta l-ħtiġijiet differenti ta' niesha, billi ssahħaħ il-parteċipazzjoni ċivika taż-żgħażaġh u tappoġġahom fil-parteċipazzjoni tagħhom fl-elezzjonijiet.
24. Jiżguraw li ż-żgħażaġh ikollhom aċċess ugwali għal ambjenti sikuri u inklużivi li jheggu l-iżvilupp tal-ħiliet psikosoċjali tagħhom u l-parteċipazzjoni f'attivitajiet ta' bini ta' komunità. Dawn l-attivitajiet jistgħu jinkludu programmi ta' volontarjat, proġetti intergenerazzjonali, u inizjattivi lokali li jindirizzaw l-isfidi soċjali u ambjentali, li kollha kemm huma jikkontribwixxu għall-bini u t-tishiħ ta' sens ta' appartenenza fil-komunitajiet lokali, reġjonali, nazzjonali u Ewropej.
25. Jippromwovu d-djalogu u s-solidarjetà interkulturali u intergenerazzjonali u jiġġieldu l-forom kollha ta' diskriminazzjoni, razzizzmu, antisemitizzmu u ksenofobija u tipi oħra ta' intolleranza²⁰, pereżempju billi jimplementaw politiki pubbliċi rilevanti permezz ta' programmi ta' ħiliet, kampanji ta' sensibilizzazzjoni u attivitajiet ta' taġħlim, kemm informali kif ukoll mhux formali, li jirriflettu d-diversità tal-komunitajiet Ewropej u li għandhom l-għan li jissalvagwardjaw u jtejbu din id-diversità.

²⁰ Il-Pjan ta' Azzjoni tal-UE għall-Ġlieda kontra r-Razzizzmu (2020–2025), COM(2020) 565 final; Strategija ta' Ugwaljanza Bejn is-Sessi għall-2020-2025, COM/2020/152 final, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/MT/TXT/?uri=celex%3A52020DC0152>; Strategija dwar l-Ugwaljanza tal-LGBTIQ 2020-2025, COM/2020/698 final, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/MT/TXT/?uri=CELEX:52020DC0698>; u l-Istrategija tal-UE dwar il-Ġlieda kontra l-Antisemitizzmu u s-Sostenn tal-Ħajja Lhudija (2021-2030), COM/2021/615 final, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/MT/TXT/?uri=celex:52021DC0615>.

26. Jappoġġaw lill-organizzazzjonijiet taż-żgħażaġħ, lill-persuni li jaħdmu maż-żgħażaġħ u lil partijiet ikkonċernati rilevanti oħra, b'mod partikolari dawk li jikkontribwixxu għall-promozzjoni tal-valuri tal-Unjoni Ewropea u dawk demokratiċi, li jiżviluppaw il-kompetenzi personali u soċjali taż-żgħażaġħ sabiex ikunu jistgħu jaħdmu mal-komunitajiet u jindirizzaw b'mod effettiv l-isfidi tas-soċjetà.
27. Jippromwovu l-iżvilupp ta' hiliet ta' hsieb kritiku fiż-żgħażaġħ, u b'hekk jagħtuhom is-setgħa li janalizzaw l-informazzjoni, jivvalutaw is-suppożizzjonijiet, u jinnavigaw kwistjonijiet kumplessi tas-soċjetà b'mentalità kritika u indipendenti. Bit-trawwim ta' dawn il-hiliet, iż-żgħażaġħ jistgħu jkunu mgħammra biex isiru ċittadini attivi u infurmati li jagħtu kontribut sinifikattiv għal bidla pożittiva fil-komunità tagħhom u lil hinn minnha.
28. Jappoġġaw il-valutazzjoni tal-politiki dwar iż-żgħażaġħ u l-programmi ta' hidma fost iż-żgħażaġħ biex jiġi żgurat li dawn ikunu inklużivi u jhallu impatt u li jirriflettu l-htigijiet diversi u li qed jinbidlu taż-żgħażaġħ madwar l-UE, inkluż iż-żgħażaġħ b'inqas opportunitajiet u dawk f'riskju ta' esklużjoni.
29. Iheggu u jiffaċilitaw il-kooperazzjoni fost l-istituzzjonijiet edukattivi, l-organizzazzjonijiet taż-żgħażaġħ, l-istituzzjonijiet kulturali, u l-komunità usa' biex joħolqu sinerġiji li jheggu liż-żgħażaġħ jippartecipaw b'mod attiv fil-hajja kulturali, soċjali, ċivika u sportiva. Billi jrawmu opportunitajiet ta' taġlim bejn il-pari u jsaħħu l-fehim reċiproku, dawn l-isforzi jistgħu jappoġġaw il-bini tad-demokrazija, jippromwovu komunitajiet inklużivi u reżiljenti, u jagħtu s-setgħa liż-żgħażaġħ biex isiru ċittadini attivi u involuti²¹.

²¹ Konkluzjonijiet tal-Kunsill dwar il-kontribut tal-edukazzjoni u t-taħriġ għat-tishih tal-valuri komuni Ewropej u ċ-ċittadinanza demokratika, (C/2023/1419), ĠU C, 1.12.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2023/1419/oj>

30. Jieħdu vantaġġ sħiħ mill-opportunitajiet, fejn possibbli, offruti mill-programmi Erasmus+ u tal-Korp Ewropew ta' Solidarjetà (KES) biex jagħtu s-setgħa liż-żgħażaġh u jibnu komunitajiet inkluzivi u reziljenti. Ghodod bħall-iskambji taż-żgħażaġh u l-korsijiet ta' taħriġ ta' Erasmus+ jistgħu jippromwovu l-edukazzjoni ċivika u l-ħsieb kritiku, filwaqt li l-proġetti ta' volontarjat u l-attivitajiet ta' solidarjetà tal-KES jappoġġaw l-involviment taż-żgħażaġh fl-indirizzar tal-isfidi tas-soċjetà. Barra minn hekk, is-Sħubijiet ta' Kooperazzjoni u l-proġetti ta' Tisħiħ tal-Kapaċitajiet ta' Erasmus+ jippermettu l-kooperazzjoni fost l-istituzzjonijiet edukattivi, l-organizzazzjonijiet taż-żgħażaġh u l-istituzzjonijiet kulturali u sportivi biex jippromwovu l-valuri demokratiċi, id-djalogu interkulturali u l-parteċipazzjoni attiva.

GHALDAQSTANT JISTIENDNU LILL-ISTATI MEMBRI U LILL-KUMMISSJONI EWROPEA, BIR-RISPETT DOVUT GHALL-PRINĊIPJU TAS-SUSSIDJARJETÀ:

31. Ikomplu jippromwovu l-parteċipazzjoni attiva taż-żgħażaġh fil-proċessi demokratiċi billi jiżguraw li jinstema' leħinhom u tittieħed azzjoni f'dan ir-rigward fl-iżvilupp tal-politika fil-livell lokali, reġjonali, nazzjonali u dak tal-UE.
32. Jappoġġaw inizzjattivi, kemm fiżiċi kif ukoll online, ta' tisħiħ tal-kapaċitajiet, u l-iżvilupp ta' kompetenzi li jagħtu s-setgħa liż-żgħażaġh biex jipparteċipaw b'mod effettiv f'attivitajiet ta' bini tal-komunità u proċessi ta' teħid ta' deċizzjonijiet. Sforzi bħal dawn għandu jkollhom l-għan li jsaħħu l-fiduċja u l-għarfien kif ukoll ir-reziljenza taż-żgħażaġh u l-impenn tagħhom li jikkontribwixxu b'mod sinifikattiv għall-proċessi tat-teħid tad-deċizzjonijiet fil-livell lokali, reġjonali, nazzjonali u dak Ewropew. Il-prijorità ta' dawn l-inizzjattivi għandha tkun li jilħqu gruppi sottorappreżentati ta' żgħażaġh, speċjalment żgħażaġh b'inqas opportunitajiet u dawk f'riskju ta' esklużjoni, permezz ta' programmi ta' sensibilizzazzjoni mmirati u sħubijiet ma' organizzazzjonijiet fil-livell lokali.
33. Jappoġġaw lill-organizzazzjonijiet taż-żgħażaġh, speċjalment dawk li jappoġġaw il-valuri Ewropej u d-demokrazija, u fejn applikabbli l-Kunsilli Nazzjonali taż-Żgħażaġh, bil-hidma tagħhom biex jikkontribwixxu b'mod attiv għat-tfassil ta' politiki li jhallu impatt fuq il-ħajja taż-żgħażaġh.
34. Jiżviluppaw b'mod konsistenti sistemi u ambjenti ta' informazzjoni għaż-żgħażaġh, u d-disponibbiltà u l-aċċessibbiltà tal-informazzjoni peress li l-informazzjoni taż-żgħażaġh taqdi rwol importanti biex tgħin liż-żgħażaġh isiru ċittadini Ewropej infurmati u involuti.

35. Isaħħu l-isforzi transsettorjali biex jippromwovu l-benesseri taż-żgħażaġh u jipprevjenu problemi ta' saħħa mentali, kif ukoll jippromwovu l-aċċess għal edukazzjoni u taħriġ ta' kwalità u inkluzivi, it-titjib tal-ħiliet, it-taħriġ mill-ġdid u l-opportunitajiet ta' impjeg għaż-żgħażaġh, speċjalment dawk b'inqas opportunitajiet u dawk f'riskju ta' esklużjoni u jaħdmu biex itejbu r-reżiljenza tagħhom u l-ħiliet psikosoċjali tagħhom, biex jiżguraw il-parteċipazzjoni futura tagħhom fil-qafas soċjetali tal-Ewropa u jtaffu l-iżvantaġġi soċjoekonomiċi.
36. Isaħħu l-isforzi biex jitrawwem ambjent online sikur u san għaż-żgħażaġh billi jiġu protetti mill-esponiment għal kontenut mhux xieraq, kontenut imfassal apposta biex johloq dipendenza b'impatti negattivi fuq is-saħħa mentali u fiżika, u theddid online bħad-dizinformazzjoni u l-mizinformazzjoni, id-diskors ta' mibegħda, u l-fastidju, filwaqt li tissaħħaħ il-ġlieda kontra d-dizinformazzjoni u jiġu promossi s-sensibilizzazzjoni dwar iċ-ċibersigurtà u l-litteriżmu diġitali. Dan jgħin liż-żgħażaġh jirrikonoxxu u jtaffu t-theddid ċibernetiku, u b'hekk jikkontribwixxu għall-ħolqien ta' komunitajiet aktar sikuri u reżiljenti.
37. Jirrikonoxxu l-importanza tal-integrazzjoni taż-żgħażaġh fil-politiki dwar is-sigurtà, il-migrazzjoni u l-koeżjoni soċjali, is-saħħa, l-edukazzjoni u t-taħriġ, il-kultura, l-akkomodazzjoni, l-azzjoni klimatika u ambjentali u t-trasformazzjoni diġitali sabiex jissawwar futur sikur u komuni għall-Ewropa, u jiġu żviluppati, fejn rilevanti, strateġiji transsettorjali.
38. Irawmu l-kooperazzjoni mas-soċjetà ċivili u s-settur privat biex jinħolqu opportunitajiet għaż-żgħażaġh biex jindirizzaw sfidi urgenti, bħat-trasformazzjoni diġitali, it-tibdil fil-klima, u l-inkluzjoni soċjali. Dawn l-opportunitajiet jistgħu jinkludu apprendistati, internships, programmi ta' intraprenditorija, u proġetti kollaborattivi.

39. Jiżguraw li lehen iż-żgħażaġh jiġi integrat b'mod attiv billi ż-żagħżagħ jiġu involuti fil-proċessi tat-teħid tad-deċiżjonijiet u billi jitfasslu b'mod kongunt inizjattivi li jixprunaw it-tkabbir ekonomiku, is-sigurtà u l-innovazzjoni tal-Ewropa.
40. Jiffaċilitaw il-kollaborazzjoni bejn dawk li jfasslu l-politika, l-organizzazzjonijiet taż-żgħażaġh, l-organizzazzjonijiet u l-assoċjazzjonijiet tas-soċjetà ċivili, ir-riċerkaturi u partijiet ikkonċernati oħra biex jiġi żgurat li l-politiki dwar iż-żgħażaġh jibqgħu rilevanti u jwieġbu għall-ħtiġijiet li qed jevolvu taż-żgħażaġh tal-Ewropa.
41. Ikompli jiżviluppaw kooperazzjoni mill-qrib bejn iż-żgħażaġh mill-Istati Membri u ż-żgħażaġh minn madwar l-Ewropa, speċjalment minn pajjiżi kandidati tal-UE, kif ukoll minn pajjiżi mhux Ewropej, bl-użu tal-opportunitajiet disponibbli f'Erasmus+ u l-Korp Ewropej ta' Solidarjetà.
42. Ikompli jikkooperaw ma' organizzazzjonijiet internazzjonali, inkluż il-Kunsill tal-Ewropa u n-Nazzjonijiet Uniti, bil-ħsieb li jissahħaħ l-involviment ċiviku taż-żgħażaġh u l-organizzazzjonijiet tagħhom, filwaqt li tiġi enfasizzata l-ħtieġa għal appoġġ kontinwu għas-Shubija taż-Żgħażaġh UE-Kunsill tal-Ewropa.
43. Isahħu inizjattivi biex iż-żgħażaġh jinteragixxu mal-komunità Ewropea, jitrawwem fehim ta' ċittadinanza u l-valuri Ewropej, u tissahħaħ ir-rabta tagħhom mal-komunità Ewropea u l-istituzzjonijiet tagħha.

GHALDAQSTANT, JISTIEDNU LILL-KUMMISSJONI EWROPEA, F'KONFORMITÀ MAL-PRINĊIPJU TAS-SUSSIDJARJETÀ:

44. Issahħaħ u tkompli tappoġġa b'mod trasparenti, pereżempju permezz ta' programmi Ewropej, inizjattivi li jtejbu l-għarfien tal-UE u li jikkontribwixxu għall-iżvilupp ta' komunità Ewropea kondiviza bbażata fuq valuri komuni, inkluż ir-rispett għad-dinjità tal-bniedem, il-libertà, id-demokrazija, l-ugwaljanza, l-istat tad-dritt, u r-rispett għad-drittijiet tal-bniedem, inkluż id-drittijiet ta' persuni li jagħmlu parti minn minoranzi.

45. Tkompli tappoġġa l-programmi u l-inizjattivi tal-UE għaż-żgħażaġħ bħal Erasmus+, il-Korp Ewropew ta' Solidarjetà u d-Djalogu tal-UE maż-Żgħażaġħ, u tiżgura sinerġiji ma' inizjattivi politiċi oħra li jippromwovu l-iskambju ta' ideat, irawmu s-solidarjetà u jsaħħu l-identità Ewropea fost iż-żgħażaġħ u jiżguraw li s-suċċessuri tagħhom ikollhom komponent b'saħħtu ddedikat għat-tishih tas-solidarjetà u l-parteciġazzjoni taż-żgħażaġħ.
46. Tiżgura sinerġiji bejn id-Djalogu tal-UE maż-Żgħażaġħ u mekkaniżmi parteciġattivi godda tal-UE, bħad-Djalogi ta' Politika maż-Żgħażaġħ flimkien mal-Kummissarji, il-Grupp tal-Partijiet Ikkonċernati taż-Żgħażaġħ tal-UE u l-Bord Konsultattiv għaż-Żgħażaġħ tal-Kummissjoni f'kooperazzjoni mal-Istati Membri, biex jikkomplementaw lil xulxin u jilhqqu l-potenzjal tagħhom li jinvolvu liż-żgħażaġħ fil-proċess tat-teħid tad-deċiżjonijiet fil-livell tal-UE.
47. Issaħħaħ l-inkluzività u l-aċċessibilità tal-mekkanizmi ta' parteciġazzjoni msemija fil-paragrafu 46 billi tirrifletti dwar oqsma għal titjib u tagħlimiet meħuda biex tinkiseb rappreżentanza aħjar ta' ilhna differenti, fosthom dawk taż-żgħażaġħ b'inqas opportunitajiet.
48. Tiżgura li lehen iż-żgħażaġħ jitqies fil-livelli kollha, bl-introduzzjoni tal-verifika taż-żgħażaġħ fil-livell Ewropew, valutazzjoni tal-impatt fuq iż-żgħażaġħ jew strumenti simili oħra għall-integrazzjoni taż-żgħażaġħ²².
49. Tqis dawn il-konkluzjonijiet fit-thejjija tal-Istrateġija tal-UE għaż-Żgħażaġħ li jmiss u d-Djalogu tal-UE maż-Żgħażaġħ wara l-2027, filwaqt li tiżgura li l-ambitu u l-oġġettivi jkunu riflessi f'oqfsa politiċi futuri. Dan jiżgura li l-istrateġija tkun allinjata mal-ħtiġijiet taż-żgħażaġħ u ssaħħaħ ir-rwol tagħhom fil-bini ta' Ewropa komuni u sikura.

²² Kummissjoni Ewropea: Aġenzija Eżekuttiva Ewropea għall-Edukazzjoni u għall-Kultura, *Youth mainstreaming, youth impact assessment and youth checks – A comparative overview*, Uffiċċju tal-Pubblikazzjonijiet tal-Unjoni Ewropea, 2024, <https://data.europa.eu/doi/10.2797/038401>